

واحد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی

یک گزارش دانشجویی

پایان نامه‌های دانشجویی در بحران

بخواهند کپی برداری یا غیر آن را از دیگر پایان نامه‌های تهیه شده تشخیص دهند شاید چند ماه زمان نیاز داشته باشد.

چرا که کتابخانه‌های دانشگاه‌ها دارای سیستم جامع متمرکز نیست تا با جستجوی چند دقیقه‌ای اصل یاکپی بودن پایان نامه را تشخیص داد.

زمانی که یک دانشجو پایان نامه خود را کپی می‌کند هیچ راهی برای استادان راهنما، مشاور یا داور برای پی بردن به تخلف وی وجود ندارد. چرا که هر دانشکده ای برای خود پایان نامه‌ها را بایگانی می‌کند و اگر چه دانشگاه‌ها گروه‌های علمی را ملزم به ارایه یک نسخه از هر پایان نامه به کتابخانه مرکزی دانشگاه کرده اند اما این کتابخانه‌ها نیز مانند جزیره‌های جداگانه هستند و هیچ ارتباط ارگانیکی بین آنها وجود ندارد.

بنابراین رفع این مشکل چندان سخت نیست. بلکه تنها با ایجاد سیستم جامع متمرکز و الکترونیکی از کتابخانه‌های دانشگاه‌ها، به راحتی این مشکل را می‌توان حل کرد.

حتی به راحتی می‌توان متن پایان نامه‌ها را در محیط وب برای دانشجویان و اساتید قرار داد تا دانشجویان برای اخذ راهنمایی به پایان نامه‌های نوشته شده به عنوان نمونه کار مراجعه کنند.

توجه جدی به مقوله پژوهش و تحقیق نیازی ضروری و اساسی برای رفع معضلی است که هم اکنون در دانشگاه‌ها و مراکز علمی به وضوح دیده می‌شود. همانطور که مطرح شد موانع موجود نه تنها دانشجویان را با نوعی بی انگیزگی و بی میلی به انجام تحقیقات دانشگاهی و علمی مواجه کرده بلکه اساتید را نیز از ارایه موضوعات متنوع برای تحقیق بیشتر از سوی دانشجویان با رکود مواجه ساخته است.

لذا حمایت از پایان نامه‌های دانشجویی به لحاظ کمی و کیفی، ایجاد انگیزه پژوهش در میان آنان همچنین رفع موانع بر سر راه تحقیق و تلاش مسئولان دانشگاه‌ها برای ایجاد شرایط لازم از جمله فراهم کردن کتاب‌های مرجع، دسترسی ساده دانشجویان به سایت‌های علمی جهانی، تهیه مجله‌های تخصصی علمی و ... همگی گام مثبتی به منظور تحقق این خواسته است که تزه‌های دانشجویان بتواند راهگشای کمبودهای علمی و تخصصی کشور و کوتاه کردن دستان مافیای اقتصادی باشد.

به اعتقاد اکثر کارشناسان آموزشی یکی از مهم ترین کارکردهای پایان نامه‌های دانشجویی ایجاد تفکر و خلاقیت پژوهشی برای دانشجویان است. پایان نامه‌های دانشجویی برای ورود دانشجویان به عرصه تحقیق و پژوهش انگیزه ایجاد کرده و موجب می‌شود دانشجویان در عرصه تحقیقات فردی و گروهی بیش از پیش به موفقیت دست پیدا کنند.

یکی از مشکلات اساسی در زمینه پایان نامه‌های دانشگاهی چه در مقطع کارشناسی ارشد و چه دکترا، کپی برداری از روی سایر پایان نامه‌ها و یا سرقت اطلاعات دیگر پایان نامه‌ها بدون ذکر منبع است. متأسفانه چنین مشکلی در نظام دانشگاهی ایران وجود دارد و با انکار آن، مساله حل نمی‌شود.

کپی برداری ممنوع

برخی از دانشجویان به علت‌های گوناگون از جمله اشتغال همزمان با تحصیل، درک ضعیف آنان از تحقیق و پژوهش و نبود استاد راهنمای مسلط در طول تدوین پایان نامه تحصیلی به کپی برداری و خرید پایان نامه می‌پردازند.

رضاکریمی دانشجوی ارشد حقوق در این زمینه می‌گوید: شخصاً دانشجویانی را می‌شناسم که به دلایل گوناگون انگیزه و توان کافی برای تهیه و تولید پایان نامه خود ندارند از سرناچاری به کپی برداری محض می‌پردازند.

هدیه احمدی دانشجوی رشته کامپیوتر هم می‌گوید: دانشجویان چون به علم و دانش روز آشنایی ندارند و حتی بسیاری از آنها توانایی search یک مطلب را ندارند، مجبورند که به کپی برداری از تحقیقات انجام شده بپردازند.

بازار داغ پایان نامه فروشی

تلاش مافیای تزه‌های دانشجویی برای فروش پایان نامه هم معضل دیگری است که به بی انگیزه شدن دانشجویان در پژوهش و تحقیق منجر شده است.

نرخ هر فصل پایان نامه البته بستگی به مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری کاملاً متفاوت است. از فصلی ۴۰۰ هزار تومان تا ۵۰۰ هزار تومان در مقطع کارشناسی ارشد و حتی تا یک میلیون تومان تا مقطع دکتری نیز قیمت‌ها متغیر است.

البته برخی از افراد خرید و فروش پایان نامه را به خاطر مدرک گرایی افراد و سواستفاده برخی دیگر که در نهایت به واپس گرایی علمی منجر می‌شود، مطرح می‌کنند.

افرادی که با هزار امید و آرزو از سد کنکور گذشته و در محیط

دانشگاه به علت از بین رفتن انگیزه‌های تحقیق و پژوهش و عدم دسترسی به شغل دلخواه از درس خواندن دلزده می‌شوند به طور حتم زحمات تکمیل یک پایان نامه را هم نمی‌توانند تحمل کنند. بنابراین در این شرایط کپی برداری از پایان نامه‌های آرشیو شده دانشگاه و یا در صورت توان مالی، خرید پایان نامه بهترین فرصت موجود به شمار می‌رود.

در حالی که دانشگاه‌های دیگر کشورها بهترین تحقیقات و پژوهش‌های خود را از میان دانشگاه‌ها می‌یابند و براساس آن برنامه‌های کلان در ابعاد اقتصادی، اجتماعی و ... را طراحی می‌کنند در ایران معضل خرید و فروش پایان نامه و تزه‌های دوره دکتری مطرح می‌شود. پدیده‌ای خطرناک که آینده و پیشرفت همه جانبه به ویژه علمی و اقتصادی کشور را تهدید می‌کند.

ضعف سیستم جامع کتابخانه‌ها

گفته شده که به دلایل عدیده برخی از دانشجویان در مقاطع تحصیلات تکمیلی، به جای تحقیق بر روی رساله خود، موضوع را به فرد یا شرکتی که دست اندرکار این امر است، واگذار کرده و یا از طریق کپی کردن کامل یک پایان نامه دیگر از یکی از دانشگاه‌های کشور و تغییر نام، آن را به عنوان رساله تحویل می‌دهند.

پیدا کردن رد پای چنین پایان نامه‌هایی به دشواری صورت می‌گیرد. یعنی اگر استاد راهنما و مشاور و یا مسئولان دانشگاه